

„СОЦИАЛИСТЪ“

Излиза въ Вторникъ и Петък

Редакцията и Администрацията се намиратъ
ВЪ СОФИИ.

Неплатени писма не се приематъ.

Ракописи не се връщатъ.

СОЦИАЛИСТЪ

ОРГАНЪ НА РАБОТНИЧЕСКАТА СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ.

LE SOCIALISTE

Organe du Parti Démocrate-socialiste des travailleurs bulgares

Adresse: Redion
SOCIALISTE
Sophia.

DER SOCIALIST

Organ der bulgar. Socialdemokratischen Arbeiterpartei

Абонаментът се прѣдплаща

За год. лева 10 —

„ 6 м. „ 5 —

„ 3 м. „ 2 50

За въ странство 14 лева.

Единъ брой 10 ст.

За обявления се плаща по
15 ст. на редъ на 4 стран

Въ администрацията на вѣстника ни сж постъпили много писма, съ които се иска да го испращаме до г. г. абонатитѣ, като почакаме за абонамента до нѣколко броя. Обявяваме, че не можемъ да пращаме безъ предплата, защото подравяваме съществуването на самия вѣстникъ. Който иска да подкрѣпи издаването му, трѣбва чакъ по скоро да испрати абонамента, а не да иска отъ администрацията, да го чака.

ТРОННОТО СЛОВО.

На 15 Октомврий стана отварянето на първата сесия отъ първото Събрание слѣдъ падането на режимътъ, въ който да Полицията бѣше се погрижила да отвори Събранието съ единъ луксъ, съ единъ блѣсъкъ, какъвто го изисква вкусътъ на единъ аристократъ.

Князътъ на България въ богати калески, подъ звуковитѣ на музиката, при топовни гърмежи, между два реда войници и обиколени съ една позлатена и посребрена свита, дойде да поздрави представителитѣ на единъ народъ съ попукари ржѣ, съ опърнани дрѣхы, съ лоша храна и съ бѣденъ поминѣкъ.

Той дойде да изпълни една частъ отъ своята постоянна работа: той влезе въ Събранието за да извърши една отъ формалноститѣ за които е предназначенъ, отвори го, прочете тронното слово и предложи законопроектитѣ, които министритѣ сж му приготвили.

Чрѣзъ неговитѣ уста проговори правителството. Ето защо първото нѣщо, което бие въ очи, е подкрѣпване на „моралното влияние“ на консерваторитѣ. За това, че въ послѣднитѣ избори народа, поради своята незрѣлостъ, претърпи всичкитѣ насилия, произволи и агитации на полицията и подкупенигѣ тѣпи, словото го нарѣче *узрѣлъ политически*. Нѣщо повече. Съ думитѣ, че „нашии народъ показва и при послѣднитѣ избори“ тая си политическа зрѣлостъ, тронното слово иска да каже, че при прѣдидшитѣ избори народа така сжщо е упражнявалъ тая зрѣлостъ т. е. че Стамболовскитѣ Събрания се създаваха отъ политическото съзнание на народа, а не отъ насилията, интеририранията, застрѣлванията и побоитѣ! Послѣднитѣ избори сж очертани съ тия думи: „при пълна тишина, безъ да се наруши редътъ, гражданитѣ упражниха свободно и въ най широкъ размѣръ своето избирателно право“.

Ами тогава гдѣ остава Бѣла-агина, побоитѣ въ Сливенъ, „моралното влияние“ въ Видински окръгъ, изборитѣ въ Ямбо, Плевенъ, Свищовъ, агитациитѣ на околскитѣ пачалници въ Трѣвна, подкупитѣ, измитѣ и фалсификациитѣ на бюрата? Това е свободата на изборитѣ? Но на такава обода политически узрѣлитѣ народи отговарятъ съ шумни и многохиледни протести, съ зграпающи улични демонстрации, на даже отитѣ и по пататѣкъ.

Ясно е за насъ, че слото не признава по голѣма свобода отъ оная на 11 Септемврий, въ границитѣ на които трѣбваше да станатъ изборитѣ и да докаратъ въ Събранието умѣрепи руссофили.

Предъ сегашното руссофилско болшинство въ рѣчта се дава обѣщание, че престолонаслѣдника, роденъ отъ *роителни Българи*, ще се възпита съ български чувства и „високо“ ще държи знамето на свободата и величието на България.

До колко това знаме ще се държи високо, ний видѣхме това при първия министръ на княза — Стамболовъ, а дали то ще се държи високо и въ бъдѣще, това когато ви-партия не се допуща, а се допуща конституционенъ животъ, на даже и сегашното руссофилско болшинство ще бѣде испратено по домоветѣ си отъ *придворната партия*, щомъ заговорисилно за свойтѣ желанія. Ако народа не е въ състояние самъ да пази своята свобода, то най малко трѣбва да се очаква това отъ коронованитѣ глави.

Въобще цѣлото тронно слово е напоито съ ония лицѣмерни изявления, които отличаватъ придворната партия отъ 19 Май насамъ. При това то е твърдъ сухо и не ни определя ясно политиката на управляющитѣ крѣгове при сегашното стѣчение на обстоятелствата.

Но това не може и да се очаква отъ едно правителство, който иска да соближи княза и руссофилитѣ. Ако тая задача не бѣде постигната, ако болшинството отъ депутатитѣ не върви по неговитѣ заповѣди, въ такъвъ случай то дава да се разбере, че Събранието на *добритѣ патриоти* ще бѣде разгонено така, както е било и свикано по благоволения на полицията и войската. Или руссофилитѣ ще мълчатъ предъ беззаконията, които се извършиха отъ 19 Май насамъ и нѣма твърдѣ да зачекватъ трѣливитѣ въпроси, или ще бждатъ лишени отъ своя депутатски мандатъ. Въместо руссофилското болшинство да заповѣдва на придворното министерство, послѣдното му дава хапове на самоунижението, които „добритѣ патриоти“ трѣбва да глътатъ за „величието на България“ Това е едно глупаво положение, твърдѣ достойно за нашитѣ руссофили, които надали ще могатъ да излѣзатъ отъ него безъ да фалиратъ морално.

ВЪТРЕШНА ХРОНИКА.

На 15 т. м. се отвори Народното Събрание. Въ тронното слово се отбѣлѣзани много важни законопроекти и отъ депутатитѣ зависи да ги направятъ добри за работния народъ. Стана и избора за бюрото; избрани сж за прѣдсѣдателъ г. Тодоръ Тодоровъ, консерваторъ и руссофилъ; подпрѣдсѣдатели г. г. д-ръ Даневъ и д-ръ Янколовъ, така сжщо руссофили. Между кандидатираниитѣ за прѣдсѣдатели сж биле и д-ръ Вачевъ, радославистъ, който получилъ 2 гласа и д-ръ Минчевъ 49 гласа. Радославиститѣ сж гласували за д-ръ Минчевъ, който не бѣ спокоенъ отъ тѣхнитѣ нападки отъ 18 Май насамъ.

Новия прѣдсѣдателъ на Събранието, г. Тодоровъ, се отличи вече. Той, слѣдъ избора си, предложилъ на Събранието, да се отложи доизбиранieto на бюрото за понедѣлникъ, понеже за нѣколко часа работа депутатитѣ итасали биле вече да се уморятъ. Това е добра препорѣка на плодотворната работа на новия прѣдсѣдателъ.

Ридаря на псувнитъ, достойний съперникъ на Свирча по порнографията, благоволилъ да удостои и насъ съ нѣколко благоуханни думи отъ своя площаденъ лексиконъ. Та и защо да се церемони съ насъ, когато и ний падаме въ категорията на ония, които не могатъ и не щатъ да идеализиратъ сопата и торболѣстичието. Но почитаемий

1) Фактъ ли е, че г. Радославовъ прѣбира около си всички най-отчаяни и зѣброподобни елементи отъ покойната политическа шайка на тирана, и гледа отъ тая шайка да вербува свои партизани?

2) Фактъ ли е, че вѣдѣ въ България, особено въ Южна, Радославиститѣ се цалунаха съ стамболиститѣ и работитѣ солидарно?

3) Фактъ ли е, че гдѣто и да се появи г. Радославовъ, навсѣкѣдѣнай-ревностнитѣ посрѣщачи, испращачи, довѣренници, фаворити, — съ една дума „свои хора“ сж тия сжщитѣ стамболисти? Фактъ ли е, че завчера, на 10 тѣго, на гарата въ Пловдивъ, най-ентузиазираниитѣ посрѣщачи сж били Генадиевци и Семержиевци плюсъ стамболовитѣ герои на кланието на 2 Августъ 93 г. и оргиитѣ въ чифте-хамамъ?

Подробности искате ли? Добрѣ. Ще се по-вършимъ.

Достопочитаемий ридаръ на псувнитъ и безподобний защитникъ на цѣломъдрието въ печата обвинява редак. на „Прогрессъ“, въ подкупъ отъ правителството. В. „Прогрессъ“ ще трѣбва още да поговори, за да изобличи тая лѣжа, ако това дѣйствително е лѣжа. Чакаме. Обаче, въ чаканието си осмѣляваме се да зададемъ долното въпросче на тая безпопаденъ гърмовержецъ протавъ вѣткой подкупъ, на далновидния зватѣкъ и поклонникъ на конституцията чародѣйния прѣводачъ на Английската Синя книга, мъченика-емигрантъ по Бѣловскитѣ балкани и пр., и пр., именно какъ ще ни обисни той онова психическо салтомортале въ убѣденията, чувствата, мислитѣ и прочия *дуболин*, което въ тѣй кѣсо вѣрме, нѣколко недѣли, се извърши въ г. редактора на „Народенъ Приятель“, който отъ пламененъ руссофилъ, се метаморфозира въ огненъ руссофѣлъ-радославистъ? Въ какво съотношение ще турн той тѣи психически феноменъ съ факта, че слѣдъ 18 Май *руссофилитѣ* съ кърпа му събиряхъ пари за да издава „Н. Приятель“, като тѣхенъ вѣстникъ, и той достойно ги испи въ назвата си, а днесъ, като радославовъ чиновникъ и поклонникъ още по-достойно се ползува и отъ неговата книся?

Отъ Търново ни съобщаватъ че Градския Съветъ въсползуванъ отъ врѣмното отсъствие на общинския съветникъ г. Никола Габровски, който е въ София, и въпреки даденото писмено обещание на избирателитѣ, че ще намали заплатитѣ на кмета и помощниците му, въ едно отъ послѣднитѣ си заседания *увеличилъ* тѣхнитѣ заплати! Ний кажимъ господа гражданитѣ да протестиратъ съ програмата въ рѣка противъ това възмутително и срамно постановление на Градския съветъ. Тѣ енергично трѣбва да поискатъ изпълнението на ония искания, които сѫ вписани въ тая избирателна програма. Още никакво добро не е видѣлъ града отъ Джорджо Момчевъ и отъ другаритѣ му попозиции, а пъкъ побързаха вече да увеличатъ заплатитѣ си. Засрамете се господа!

Понска Честнотъ. Прѣди нѣколко дена на Софийскитѣ доноси Петъръ потрѣбали му кокошки, и той отишълъ на пазаръ да си купи. Намѣрилъ се тамъ единъ простъ селинникъ, и той захваналъ да го ругае, като искалъ *насилствено* да му вземе кокошкитѣ, за една *свѣсълъ* долна цѣна, като ги прѣдалъ даже и на слугинята си да ги носи дома му. Селинника упоретвувалъ и никакъ не се съгласявалъ. Това разярило твърдѣ много дѣда поца и той захваналъ да го заплашва съ бога и черквата „Св. Кралъ“, къмъ която посочвалъ съ рѣка. Като се дигнала тѣзи крамола, околното множество се стекло и дѣдо поца съ въздишка казалъ: „е вземи си ги, вземи си ги, не ги щѣ“. Истинно е наистина едно чедо отъ паството да бѣде така непокорно.

Казанлъжкото научно дружество „Отецъ Паний“ е распратило свои уставъ до учителскитѣ кръгове, за да разгласи цѣльта на дружеството. То има за цѣль да помага за обогатяването на Българската дѣтека и педагогическа литература. Членове на дружеството могатъ да бѣждатъ учители и хора, които се занимаватъ съ учебното дѣло; то издава свое списание *Младина*, въ което да сътрудничатъ всички членове, споредъ силитѣ и способноститѣ си.

Ний поздравяваме похвалната инициатива на лицата, които се нагърбили съ това благородно прѣдприятие и пожелаваме поддръжка отъ учителитѣ въ България, които ще направятъ много по добръ, ако се занимаватъ съ свѣтяването на народа отъ колкото съ партизанства и стамболовщини въ училищата.

Опавляващия инспекторъ на стамболовщината г. *Иванъ Ивановъ*, инспекторъ г. *Антонъ Явашевъ*, ония сѣщии Явашевъ, неистовствата на когото, като Разград. уч. инспекторъ при Стамболова, още каратъ да треперятъ учители, настоятели, граждани въ той окръгъ. *Явашевъ*—дѣсната рѣка на незабравимия Разградски палець Кождабановъ, *Явашевъ* деловнически съветникъ при екзекуцията на Садиана, *Явашевъ*—устроители на въкханалии въ честъ стрѣлбицето въ Попово!... Да, ний имъ най-малко не бихме се очудили, ако въ случай вземанieto властта отъ *независимитѣ* (Боже пази България!). бихме обемали въ столицата съ градоначалникъ г. *Гурчи* или съ министръ на Правосъединето г. *Гурджика*....

Пишѣтъ ни отъ Кюстендилъ: „Отъ една страна викове до бога за искоренение на стамболовщината, а отъ друга — ти се възвеличава до най висша степенъ. Затуй, че ученика отъ педагогическия курсъ Брадаревъ е поирѣчилъ най-много на отличния Стамболовъ лакей Черноколевъ, учителъ въ казанния курсъ, да държи рѣчь да 18 Май прѣтъ гражданитѣ за въображаемитѣ добрини на Стамболова, той всически е търсилъ случай да му поирѣчи въ венчко, додѣ най-сетѣ прѣди дѣтъ седмици издѣлствувалъ да се изключи отъ училището. Наистина, твърдѣ патристически работи се вършатъ у насъ, достойни за една стамболова епѣха. И при всичко това намиратъ се хора да вѣрватъ, че г. Радоставовъ не си служи съ нечисти сръдства, като държи такива личности и вербува партизани отъ разни безвестни и нинонски елементи“.

Стамболовщинитѣ върху учащата се младежъ продължаватъ да се разиграватъ. Получихме слѣдоущата телеграма отъ Силистра:

„В. Социалистъ копие М-ру Нар. Просвѣщение Прѣподавателя Рафийловичъ предвождачъ отъ шпониана Воденичаровъ, второкурсникъ, на 12 того вечерта цѣла поца ревизира ученическитѣ кватири за да търси зараза. Това навѣрно съзнанието на директора Бенева! Това ли е общаващата свобода? Ще ли се оставятъ некажани подобни въспитатели? Долу новата Стамболовщина!“

Сѣдете какви сѫ нашитѣ управници родостовисти, когато тѣ искатъ да въспитаватъ младежта съ обиски и съ полицейски сръдства.

— Вчера полуте слѣдоущата телеграма отъ Попово:

София, М-ру Свѣту, копие Депутату Габровски, в. „Знаме“ и „Смисълъ“

Вчера втори по желанието на извѣстни личности (като *Инова*) избирателитѣ на Опаченския участѣкъдохъ повикани да избаратъ двама окръжни съници. Радановъ, ако и избранъ по милостта на шетритѣ, за прѣдставителъ на народната върѣволия вмѣсто да отиде въ София, при всичко и тамъ едва ли ще си отвори устата, яви се въ ка и съ непростителни сръдства настояваше изанието на Арнаудова, неговъ вѣченъ порѣчителирѣдъ банкитѣ, обаче дръбѣстнитѣ Опаченски иратели окачиха тенекето Раданову да го оти Арнаудову. Питаме: какво търси Радановъ въднава, когато той трѣбва да бѣде въ София.

Чакровъ, Х. мо Атанасовъ, Икономовъ, Вѣльо Х. ВасилевъИвановъ.

ДА, НИИМЕ ОПОЗИЦИЯ.

Въ днитѣ помайването на цѣлий почти народъ, въ мутитѣ на всеобщото опиянение отъ паданieto на умразний тиранъ Стамболовъ, ний, социалиститѣ, като че за минута, се бѣхме сплотили съ хора, контъ познавахме, като наши противници! Ний го съзнавахме това, че е минута, во и нашитѣ противници — минутни наши подвижници — не трѣбаше да бѣждатъ ахмацъ, та да го не съзнаватъ. Другояче не може и да бѣде, когато нашии идеалъ отива по пататѣкъ отъ паданieto на единъ тиранъ, въсползуванъ отъ народното невѣжество и присъщото безразличие на масата въ безпаказното си подиграванне съ народната честъ и човѣшкитѣ идеали. Имаше пъкъ и такива нанини между нашитѣ врѣмни сподвижници и въщи противници, които искаха да отвържатъ масата отъ насъ съ увѣщаванieto ѝ, че ний утричко сме цѣли да се обявимъ оппозиция на днешното разпородно востѣта на *найнитѣ* другарѣ, а то искажахъ тогава, когато видѣхъ, че могатъ да събиратъ спечеленитѣ отъ друго лаври. Тѣ, по единъ пай подѣлъ пачипъ, искахъ тайно или явно да основатъ сами нѣкакви „клубове“ и „клубове“ отъ клубове на „Народната партия“. Тѣ искахъ да издѣдатъ сами кестенитѣ, извадени съ рѣцѣтъ на насъ, социалиститѣ, отъ огъньтъ! Прибързахъ май, та се ягорихъ!... Ний имъ прощаваме това, тъй като то е въ интереса имъ — значи, естествено....

Тѣй напр., въ градеца Д. нѣкой-си Ц., като искаше да убие (?) популярността на другаря Б., обръща се къмъ него съ думитѣ: „А бе, ти утрѣ ще се обявишъ оппозиция!“ „Да,“ каза другаря Б. „ще се обяви, щомъ намѣсто тирана С. доде друго тиранче Х.“

Ний не сме противъ единъ или другъ тиранъ, но сме въобще противъ тиранитѣ, противъ тиранията. Да, ний, социалиститѣ, сме противъ тиранията, проявена отъ когото и да е и въ каквато и да е степенъ. А, можеше ли да се мамимъ, че тиранията паднѣ съ паданieto на Стамболова? — Това щѣне да е и глупаво и смѣшно! Човѣкъ, малко много посвѣтенъ въ историческия ходъ на нѣщата никога не ще е толкова наивенъ, та да си прави такива илюзии. Щомъ причината съществува, слѣдствието е неизбежно. Ний бѣхме увѣрени, че тиранията и беззаконieto ще си съществуватъ — че било и въ по малка степенъ, това не трѣбаше да ни отвърне отъ борбата за усъществяването на нашитѣ идеали. Ний знаемъ, че „министритѣ исфиряватъ, по режима остава“ („les ministres passent, mais le régime reste“), до като съществува сегашното разбойническо общественно устройство. Нашитѣ идеали сѫ тѣй високи, господа „Народни“, че онова, което се

извърши не е никакъ толкова задоволително, та да ни накара да се запремъ по дълго врѣме въ нашето вървение наирѣдъ. Напротивъ, ний се въсползуваме отъ малкото распушанне на врѣската, които ни задупаваме и, паедно съ по свободното поеманне, ний усиляваме крачкитѣ си и ще се стрѣсимъ да достигнемъ желаемий край. Остава само на насъ, другари, да не стоимъ, по да работимъ! Съ работа и постоянство ще достигнемъ онова, къмъ което се стрѣмимъ нашитѣ другари отъ цѣлий свѣтъ — осъществяването на новий строй — на *Социалистическа Република*!....

И редакторитѣ на „Прогресъ“ изгубиха всѣка надѣжда въ „народната,“ та искаха да събератъ отъ тѣтъ отъ тамъ една сѣпчина отъ хора за образуване на „Партия на Прогресииститѣ.“ На добръ имъ часъ! Ний, които не сме си измѣнявали знамето, както „Прогресъ,“ ще се стараемъ нѣкъ да усилятъ нашата „Р. С. Д. Партия,“ която не се е упивала и не ще се упива, както нѣкои оп „прогресииститѣ,“ които въ органа си печататъ не на прогресса!... Ний не сме пѣща не на възгледѣтъ, ни правилата. Не сме си днесъ, както е казалъ Сиейе (Sieyès) това, което бѣхме вчера (Nous sommes aujourd'hui ce que nous étions hier).

Нашата партия има бѣджѣ, тъй като се уголѣнява отъ самий ходъ на нѣщата, въ естествено развитие и постоянний прогресъ върѣки веѣки и върѣки всичко. Наирѣдъ партизанитѣ на мрака биха си послужили въ войската, сѣдинитѣ, официалний и шипонетъ печатъ за цѣлитѣ си! Тѣ сѫ безсилни да прѣтъ ходѣтъ на идентѣ: обществената революция се извършва въ силата на пѣщата управляющитѣ и жадни за кръвъ короновани и некороновани същества не ще могатъ ни да направятъ. Противъ ръжена се не рита!

ПОДЪ СЖДЪ СТАМБОЛОВЪ.

Твърдѣ рѣдко сѫ дохождали случаи, които камарата на една конституционна страна да има толкова силни основания да се подѣ сждъ едно министерство, колкото сегашно наше Събрание има за да направи това Стамболова.

Седмгодишния разбойникъ, който безъ казано бѣси, коли, интернирва, краде и чести гражданитѣ на цѣлата страна, има челото си пияното на общенародното презрение. Това пияно иска сждъ за всепарламентъ! Всичката честна и благородна интелгенция и селското и гражданското население, независимия печатъ и въобще цѣло общество отдавна е произнесло своята прѣсжда надъ бившия български султанъ. Сегашнитѣ депутати, които прѣдставяватъ народа и сжгъ задѣлженията на това общество, трѣба да облѣкѣтъ въ законна форма неговата прѣсжда. Още въ първата сессия сегашното Народно Събрание трѣбва да назначи комитетъ за изсѣдване на безбройнитѣ злоупотреби, които станахъ подъ управлението на Стамболова, и слѣтъ това да го тури на онаи прѣсждима скамейска, на които се сждѣтъ хора и за най малкитѣ прѣстѣпления.

Ако болшинство на сегашната камара се поведе по порѣчкитѣ на консерваторитѣ, които сѫ биле солидарни съ деспотическото управление на Стамболова и не направи това тогава то само ще се опозори. Ако то махне съ рѣка и забрави ония кръвни оскърбѣния, които българския народъ е претърпѣлъ отъ Стамболова, тогава то ще покаже че знае да иска отъ сиромаситѣ дапѣкъ за държавата

а не иска да ги защитава отъ държавните разбойници.

То ще покаже, че за народа има щикове, полиция и затвори, а за чуждици прѣстѣпникъ Стамболова нѣма наказание.

То ще покаже, че поддържа закони за малките прѣстѣпници, а защитава голѣмите крадци и убийци.

То ще покаже най сѣтѣ, че най върховната властъ въ държавата е безсилна прѣдъ заповѣдите и принципите на *придворната партия*.

Ний не искаме закона да бѣде мащеха за много невинни хора и за цѣния работенъ народъ, а майка на ония които сж потънали до уши въ прѣстѣпления и които се закрилятъ отъ високото мѣсто.

„ДОБРИ ПАТРИОТИ.“

„Добър патриотъ“ си е избрало Народното Събрание за прѣдсѣдатель въ лицето на **дизертера** г. Теодоръ Теодорова!! Тоя Господинъ е дезертиралъ въ време на Сръбско-българската война прѣзъ 1885 год.

Въ най-тежките минути които прѣкарваше българскій народъ, тогава когато малко и голѣмо, старо и младо, отиваше да мрѣ на бойното поле, тогава когато сиромаша напускаше работата отъ която очаква всѣкидневната си прѣхрана, раздѣляше се отъ жената и дѣцата си, тогава именно сегашний прѣдсѣдатель на Народното Събрание г. Теодоровъ е избѣгалъ тайно въ Романия съ цѣлъ да спаси кожата си. Това е цѣла истина, която всѣки може да провери като прочете слѣдующите документи извлѣчени изъ „Държавний Вѣстникъ“ отъ 1885 г.

ОТЪ ВОЕННОТО МИНИСТЕРСТВО

№ 8210

При сформированнето на Руссенската опълченска дружина и при приготвянето ѝ за въ походъ, подлежащите на набора, опълченци: Василъ Вичовъ, прокуроръ на Руссенския окръженъ съдъ, Губидѣльниковъ, прѣдсѣдатель на сѣщия съдъ, Миларовъ, *Тодоръ Теодоровъ* и Тодоръ Х. Пвановъ, членове на Руссенския апелативенъ съдъ, се стѣпили и избѣгвали тайно въ Румания.

Военното министерство като обявява този предосѣдителенъ и непатриотиченъ постѣпкъ на горните лица за всеобщо знание, моли всичките военни и граждански-административни власти на Сѣверна и Южна България да слѣдятъ най строго за тия избѣгнали личности и щомъ се явятъ на територията на княжеството или Южна България, незабавно да ги арестуватъ и препратятъ въ София до главния военний прокуроръ, гдѣто ще се постѣпи съ тѣхъ като дезертери.

София, 20 Ноември 1885 година.

(Държавенъ Вѣстникъ отъ 1885 г. брой 111, стр. 6, кол. 2)

Съ указъ подъ №146 отъ 19 Ноември т. г. се постановява: по ст. 1 отчисляватъ се отъ занимаемите имъ длѣжности: Василий П Вичевъ, прокуроръ при Руссенския окръженъ съдъ, Георги Губидѣльниковъ, подпрѣдсѣдатель при сѣщия съдъ, Илия Миларовъ и *Тодоръ Теодоровъ* членове при Руссенския апелативенъ съдъ, по причинъ че с. се отклонили отъ народното опълчение и вѣкои отъ тѣхъ даже сж избѣгали вънъ отъ Княжеството и по ст. 11 одобрява се щого заплатата на всичките горепоменати лица да слѣдва до деня на излиза-

нието имъ отъ г. Руссе. (Държенъ Вѣстникъ отъ 1885 г., брой 115, стр. кол. 2)

Ний имаме пълно прѣда попитаем ония г-да прѣдставители, ко гласуваха за г. Теодорова, такива ли сж **убритѣ патриоти** за които е рѣчь въ Трѣто Слово на Княза?! Въ това ли се зючава патриотизмътъ на сегашното Наро Събрание, да избира единъ дезертеръ за прѣдсѣдатель? Гдѣ оставатъ вашите хвалбоспода, че самовий сте патриоти, а социалистѣ — противници на отечеството. Тѣ ли зрачаватъ народа когато се борятъ провъ всичките му вътрѣшни и външнии врагъ, безъ да жертуватъ убѣжденията си, илий, старитѣ партии когато по пѣкакви ужасни съображения сирѣчь за министри кокалъ се отказватъ не само отъ убѣжденията си, но и прогласяватъ за „добри патриоти“ най-лживитѣ и официално признатитѣ детери. Такива ли сж новитѣ спасители на отечеството?

Тукъ му е мѣстото да отбѣлѣжимъ, че Социалистичѣте депутати, а ѝ сжщо и вѣкои други прѣдставители отъ **лицата** при избирането на прѣдсѣдателя **дадоха бѣли бюлетини**, което означава прѣстѣпъ противъ г. Теодорова.

И. Г.

КЪМЪ НЕЗАВИСИМИТЪ.

Врѣмената на „свободата законността“, подъ покровителството на придворната-сѣдинистическа-сопанджиска партия, каю че ли се ознаменоваха съ олимпийското жаднокръвие на напий бивши независимъ печатъ по отношение на много обществени въпроси и случки. Като че ли у насъ отъ 18-й Май насамъ, отъ дѣна на замѣстванието „вътрѣшно убѣждение“ на единъ диктаторъ съ „моралното влияние“ на единъ придворенъ консерваторъ, всичко да е тръгнало въ **какаво** масло, като че ли сега царство на атоветѣ. . . Съ исклучение на вѣкои и други вѣстници, цѣлѣта на които е да вѣличаятъ сами своите кумири, и да уронятъ всичко, което е плодъ на други, като се ръководятъ само отъ желанието да станатъ и тѣ вѣкога самостоятелни-министри, — напий печатъ — не говоримъ тукъ за социалистическия, който всѣкога гордо се е държалъ на своите позиции — не прѣстава отъ да си тѣнаника все една и сжщата пѣсенъ, отъ да насочва и до днесъ своите остри стрѣли все върху трупа на умрѣлия политически тиранинъ. Най-добъръ примѣръ за това могатъ да ни послужатъ блажено починутото „Свободно Слово“ и замѣстника му „Миръ“. Съ какво тѣ друго хранятъ своите читатели, ако не само съ блудкави статии противъ „тиранина“ „развратника“ и пр.? Сигурно може да кажемъ, че ако не сжществуване Стамболовъ и тия вѣстници не би видели бѣлъ свѣтъ. . .

А не е, каквото да нѣма нѣщо важно, интересно, по което би трѣбовало всѣки „независимъ“ да си каже мнѣнието, и то слѣдъ изборитѣ. Съществуватъ и сега такива факти и дѣйствия, които, ако се извършеха отъ вѣкой членъ на кликата Стамболовъ и сѣдружие, независимия тогавашенъ печатъ би имъ открилъ такъвъ огънь, щото и най-желѣзнитѣ нерви щѣха да трѣпнатъ, и най-заспанитѣ сърдца да затуптятъ.

Една такава Стамболовица, едно такава Стамболовско дѣйствие отъ страна на напийтъ управляюще е напр. тѣхната постѣпка сиримо синоветѣ на Българскитѣ граждани, ученицитѣ. Ний вече писаме въ какво безпомощно състояние се намиратъ ученицитѣ въ напийтъ гим-

назии и педагогически училища. Тѣ искатъ да се прѣмахнатъ вѣкои развратници и грубияни, които сж били истински оръдия на Стамболовицата и заради които мнозина сж били принудени да излѣзятъ вънъ отъ зградитѣ на училището, а г-нъ Министра на Просвѣщенieto, Радославовъ, защитникътъ на народнитѣ права и интереси, борецъ противъ Стамболовицата, имъ отговори чисто и просто, че *който не е доволенъ отъ учителитѣ си, нека напусне!* И ученицитѣ стоятъ и не знаятъ какво да правятъ. Ужъ не се бунтуватъ, както напирѣдъ, ужъ искатъ венчо да стане по легаленъ редъ, а пакъ пѣма упразни. пакъ тѣхнитѣ желания, досущъ справедливи, оставатъ неудовлетворени, като че ли у насъ вече се е приело, щото министерството по принципъ всѣкога да има право, а ученицитѣ всѣкога да сж виновни!

И на тия толкова справедливи искания отъ страна на ученицитѣ, които даже улесняватъ правителството въ борбата му съ Стамболовицата, никой не стана защитникъ, и на тия стамболовски дѣйствия отъ страна на министра на просвѣщенieto никой не стана порицатель, макаръ даже и „възлюбения“ Д. Тончевъ да си послужилъ съ столичната полиция за укротяването на бунтовницитѣ.

Истината, за окайване трѣбва да е една журналистика, която не се възмущава отъ подобни дѣла на единъ управляюще, и не намира отъ това достатъченъ поводъ да понатрне малко тѣй много развилпени сж патриотъ. Да, прѣзрение и порицание заслужа „независимия“ „Прогрессъ“, който тутакси слѣдъ падането на Стамболова хвърли своята прогресистска мантия, за да намѣтне руссофилска; прѣзрение и порицание заслужа „независимия“ „Черно-Море“, който съ гордостъ захвърли надѣнатата си отъ 1890 г. мантия, за да облѣче тая на дворцови консерваторъ; прѣзрение и порицание заслужа и титулирующе себѣ си независимъ „Народенъ Приетель“, една руссофилска-сопанджиска политика, каквато е Стамболовата.

Такава трѣбва да е наградата на тия, които поставятъ егонистичните намѣрения на разни шарлатани по-горѣ, отъ истината и справедливостта.

К.

Международна солидарность!

До Централний Комитетъ на Бѣл. Работ. Соц.-Дем. Партия.

Уважаеми другари!

Вѣстѣта за бѣлскавия ви успѣхъ въ послѣдните избори за българския парламентъ широко се распространи по работническия свѣтъ, но напирѣдъ нийдѣ не е била приета съ такъвъ вѣстругъ, като у насъ Партия толкова млада, въ страна не отколѣ освободена отъ ярема на источния деспотизмъ, сполучи вече да прокара въ законодателното тѣло свои прѣдставители, доби си гласъ и влиятелно положение!

При все това, у насъ удивлението отъ вашата дѣятелна работа се смиса неволно съ известна завистъ. Насъ и до сега ни угнетява единъ деспотизмъ, може би, по-тежкъ отъ турското робство, подъ което България нѣма толкова нѣка. Полския работникъ и до сега е стегнатъ въ веригитѣ на царарското русско и авиетство, и до сега още призрактъ за нахлуване на милиони солдати закрива предъ напийа пролетариатъ неговитѣ експлоататори и не му дава свободно да прихитри своите сили.

Алчността на узурпаторското руско правителство не се насища: надъ странитѣ, които полския работникъ залива съ своя потъ, той хилядогъ простира своите лани и по-надалечъ, простира ги той и надъ Балканския Полуостровъ; но тукъ той се срѣща съ насъ, съ побѣдата на българскитѣ социалисти, това най-тежко поражение за источната руска политика, тая най-сила силка за узурпаторскитѣ ламтения на паризма.

Въ туй врѣме въ нашето отечество екътъ на веригитѣ се усилява, защото полския работникъ все повече се мачи да раскъса желѣзата на притѣсненieto и експлоатацията. Затова ний съ двойна радостъ приеаме **вашия** триумфъ, който е ударъ за **нашия** врагъ. Още отъ сега ще се въсполнаме отъ него, преди още великитѣ наши лозунги испратитъ подъ червенни прѣворецъ на послѣденъ бой безпиронитѣ рѣдове на международната армия на пролетариата.

Исчлени съ тая надѣжда, испрааме ви въ името на Полската Социалистическа Партия, въ полското Кралство,

сжко и въ пмето на полската емиграция, съединена въ Заграничния Съюз на Полският Социалист, вика:
Да живее Българската Работническа
Социал-Демократическа Партия!
Центр. Комитетъ на Полския Заграничен Социалистич. Съюзъ:
Александър Деибски, Б. А. Енджеиовски и С. Войчеховски.

Лондонъ 27/IX

ВЪЖИКАШНА ХРОНИКА.

Изборитъ и Социалистическата побѣда въ Белгия.

На читателитъ на в. „Социалистъ“ е извѣстно може-би, че въ Белгия, съгласно новия Избирателенъ законъ, трѣбваше за първи път да се произвѣдатъ избори за въ сената и камарата на 2/14 октомврий т. г. Спорѣдъ този законъ иматъ право на гласъ и *задължително* всички граждани отъ 25 години на горѣ и освѣнъ това избирателитъ сж раздѣлени на категории така, че на пѣкои отъ тѣхъ, на богатитъ, се дава право на 2 и 3 гласа.

Въ Белгия има главно 4 партии: социалистическа, прогресистка, либерална и католическа. Тая послѣдната се дѣли на 2 фракции: католици-социалисти и католици-доктринери. До день днешенъ властта е била въ ръцѣтѣ на послѣдната фракция отъ католич. партия. Тѣ сж се противили на всѣкакви нововѣждания, на всѣка прогресивна реформа. Силна опозиция сж били така сжко миналата година за въведението на всеобщото избирателно право. Католич. партия виждаше въ това своето осжждение, своята гибелъ и ти противопоставяше всички свои усилия, пусна въ ходъ всички сръдства само и само да унищожи или запрѣ за врѣме всеобщото движение на всички напръдничави елементи къмъ избирателнитъ реформи. Но нищо не ѝ помогна. Движението, и въ народа и въ напръдничавата, и отъ страна на политикната дѣятелност на всички напръдничави елементи въ тогавашната каммара и напора отъ страна на социалистическата партия, изразенъ въ *всеобщата греза*, въ която взеха участие хиляди работници, които рѣшиха да напуснатъ работата си, завиха тържествено да не работятъ, отколкото да пѣматъ всеобщо избирателно право, благодарение, повтарямъ, на всичко това клерикалната партия трѣбваше да отстъпи отъ своитъ по първи позиции и да се съгласи на нѣкакви реформи въ избирателния законъ. И като слѣдствие се прокара горѣспомѣнати избирателенъ законъ. Грезата се прѣкрати, работницитъ си заловиха работата, но движението още продължава, защото избирателната реформа не е пълна. И това ще стапе. Веднажъ новия избирателенъ законъ приетъ, всички партии се подготвиха вече за избирателната борба и чакаха депа на избора. Най усилената бѣше борбата 2 мѣсеца до депа на изборитъ за депутати и сенатори. Тая борба е важна въ много отношения. Отъ една страна борба за властъ между старитъ и нови доктринери-католици и либерали, отъ друга, борба на принципи между социалисти и буржуа. Въпроса съ прогресиститъ се свърши скоро: младитъ се присѣдиниха съ социалиститъ, а старитъ си останаха сами, отдѣлни, като показаха на дѣлю до колко е била искренна тѣхната привързаностъ къмъ демократизма.

Борбата между либерали и католици бѣше ожесточена. Като отпразвиха нападательнитъ си стрѣли едни сръщу други, тѣ се старяха всѣки за себе си да се покажатъ истински защитници на народнитъ интереси и по този начинъ да взематъ властта въ ръцѣтѣ си. Но нищо

не имъ прѣче да бждатъ солидарни въ едно нѣщо: да омбардиратъ социалистическата партия, и съспитъ, като я прѣдставятъ нищожитъ очитъ на избирателитъ. А социалистическата партия бѣше наистина една твърдъ гола прѣчка за тѣхния успѣхъ. бѣше страшно чудовище „караконжула“. Прѣдъ работнитъ и селската масса тѣ прѣдставляваха социзма за *утопия* и изчадие на дявола, прѣдуржута — като една страшна *язва* и тѣтѣ опасенъ за обществото. Поповетъ тука, Белгия, сж избиратели и избираеми. Тѣ самонитъ на всички черкови сж държе политически проповѣди и даже на пѣкои ста сж заплашвали прости-тѣ и невѣжи хргнали, че ако гласуватъ за социалистическитъ кандидати, нѣма да идатъ въ рай (!?) Да, ъва е фактъ, ако и да ни напомня сръднитъ зкове. Всичката либерална и клерикална прса е ратувала така сжко противъ социалитъ. Тамъ прѣдставляваха социалистическата партия за *нищо*, за една партия безъ значение и безъ хора. Либералитъ имъ даваха 1 хиляди гласа, а единъ клерикаленъ вѣстникъ „за да направи удоволствие на „Le peuple“ централния органъ на Белгийската социалистическа партия) не имъ даваше повече отъ 15 хиляди гласа. А отъ друга страна либералитъ не прѣставаха да водятъ пазарлъктъ съ социалиститъ, за да се съединитъ да се орятъ наедно противъ клерикалитъ. И всичко това не бѣше нищо друго освѣнъ една политическа или по право една избирателна напашама, като мисляха по този начинъ да спечелятъ повече гласове и прокаратъ повече отъ своитъ кандидати.

Борбата противъ социалиститъ бѣше ожесточена низка, и подла. А социалиститъ какво трѣбваше да направятъ и направиха? Тѣ не се сприва ни една минута, напотивъ усилиха своята избирателна борба. Вѣрни на *сръднитъ* *американскитъ* *международно знаме* съ своята партийна дисциплина и тактика — като оржия, тѣ излѣзоха направо, съ лице, сръщу своитъ классови неприятели и поеха хвърлената ржкавица. Отъ нищо социалиститъ не се стрѣснаха, прѣдъ нищо не се запрѣха. Общата вълна повлече всички. На отсъствието на парични сръдства се притеха на помощъ безбройнитъ работнически стотинки. 1) А отсъствието на избирателна опитност не ги смущаваше. Наистина, Белгийската социалистическа партия сжществува отъ десетки години. Лишени до сега отъ избирателното право било за въ камарата, било за окръжни и общински съвети, тѣхната дѣятелностъ е била единствено отправена къмъ економическитъ организации и социалистическата пропаганда. Но всичко това не имъ попрѣчи да развиятъ една прѣвѣсходна избирателна борба. Дългата практика на тѣхнитъ другари въ Франция, Германия и др. имъ послужи за примѣръ. Тѣ се показаха достойни послѣдователи на международния социализмъ. Калкото повече буржуазнитъ партии ги прѣдставляваха за ничтожни въ борбата, толкова повече тѣ, социалиститъ, се показаха по мъжественни, по тактични и по опитни за да повѣдатъ и искаратъ избирателната борба на свои плѣщи. Резултатитъ отъ 2 Октомврий доказаха това. До самия день на изборитъ се устройваха на всѣкъдѣ въ Белгия работнически събрания, митинги, манифестации. Социалистическитъ оратори и кандидати бѣха тамъ. Тѣ бѣха на чело на борбата. Социалистическата вълна ги тласкаше сѣ напръдъ и напръдъ за да ги истика въ камарата като

1) Германската социалъ демократическа партия е испратила до Централния комитетъ на Белгийската социалъ-демократическа партия по случай на изборитъ 100) лева.

прѣдставители на белгийския работенъ народъ и негови истински защитници на законодателната трапеза. Белгийския работникъ първи пътъ отиваше да вкуси отъ плодотѣ които придоби слѣдъ толкова борби и грамадни жертви. Всичка социалистическа Белгия бѣше на кракъ, всички чакаха съ нетърпение многоочаквания день 2 Октомврий. Колкото тогавашенъ день се мина тихо, толкова по шуменъ бѣше слѣдующия день, вечерта слѣдъ узнаването на резултатитъ. Трѣбваше да бжде човѣкъ въ Белгия, въ промишленитъ социалистически центрове за да може да има една каква-тога идея за тоя день. 28 социалисти — депутати — Това значеше много за първи пътъ. Всичка буржуа се стрѣснаха. И колкото ужаса сръднитъ бѣше голѣмъ, толкова радостта у социалиститъ бѣше неописуема, безпрѣделна. На 3-и понедѣлникъ, слѣдъ обѣдъ всички социалистически работници напуснаха работата си за да празнуватъ. Наврѣдъ кортежи отъ социалисти на чело съ музиката, червеното знаме и своитъ другари — депутати, пѣйки революционни пѣсни тѣ прѣминаваха главнитъ улици на градовете, дѣца — и тѣ не останаха чужди на всеобщата радостъ на своитъ мъже и бащи и тѣ сж наръждаха въ кортежитъ да сподѣлятъ тѣхната и мѣждународната радостъ за таята избирателна социалистическа побѣда. Тоя бѣше истински народенъ и знаменателенъ празникъ и день за белгийскитъ работници. Въ Белгия се създава една нова епоха и особено за социалистич. партия.

Спорѣдъ една статистика на „Le peuple“ излиза, че отъ всичкитъ гласове подадени на 2 Окт. 1,840,000, социалиститъ сж получили 345,959 1) т. е. 20%; Какъвъ прогресъ! Какъвъ примѣръ за нашата работническа партия! И всичко това, другари, се дължи на жѣлната партийна дисциплина и тактика на белгийската работническа партия. Прочее, напръдъ! Нека помнимъ че тѣхния успѣхъ е нашъ. До видяние, слѣдъ батолата.

Брюкселъ 6/18 Октомврий 1894.

Съ социалъ-демократически поздравъ: Н.

РАЗГОВОРЪ МЕЖДУ РАБОТНИЦИ

По никакъвъ начинъ.

—Какъ мислиш? Възможно ли е да претерпимъ че си демократъ, републиканецъ и въ сѣбѣ имамъ да плачемъ, въздишамъ и молишъ Богъ за здравяване на „най-добрия императоръ въ свѣтъ“ Александър III“?

— По никакъвъ начинъ.

—Ха, вземи и чети брой 15 отъ „Знаме“, органъ на Каравелиститъ

Двама пролетарии.

— Чу ли бе? Рачо Петровъ не искалъ по никакъвъ начинъ да позволи намалението на военния бюджетъ?

— Да, да, чухъ. Ама знаешъ ли какво намалило Бѣлг. Музик. Друж. въ София.

— Какво?

— Да му испѣе „Симфонията на Огюста Бѣлиринъ“ и по този начинъ да умилостиви сръдцетѣ.

Едно врѣме и сега.

Въ Римъ се одобряваше съ чинове и почетъ тоя който говорѣше най-добрѣ. А сега прави най-добра кариера, този, който знае най-добрѣ да мълчи.

Двама чираци.

Първия „А какво е това

исключителенъ случай“?

Втория: „Ето на. Майстора бие всѣки день; ако нѣкога не ни бие прѣзъ нѣкия день, то това бжде *исключителенъ случай*“

1) Въ Лижежъ (наедно съ прогресиститъ) — 63,562 гл. въ Шарлруа — 53,648, въ Монсъ — 44,363, въ Брюкселъ — 40,213, въ Намюр (съ прогресъ) — 32,780, въ Гавль — 16,451, въ Суани — 16,915, въ Вервиъ — 18,089 и т. н.

София, Печатница — „Напръдътъ.“

Огюзоръ-Редакторъ Анг елъ Ив. Гюзелевъ.